

58

B21

ДЛЯ БУМАГ

ДКБ Р Замац

Рамуи амонди

кара ор-и дур бонду.

I.

QALBOLU AQBNDEN QARA BELLARBNEN BIR BÖLYGÜ.

A Q Ъ В Z A M A N .

Tamsil qylp qazamь,
Tarixqa adam tolqonun.
Ikaja qylp qazamь,
Azazil rajtan volqonun.
Azizder ajtp ketiptir,
Aqьr zaman volqolun.
An Azireti rajqamь ar
Adam ata vaз volur,
Qojur ketken quldarьn.
Aqьr zaman kişisi,
Kicine volot mycesy.
Ilgerki etken adamdan,
Başqa volot dep ajtqan,
Adevi çoq syjlegən,
Qaşqa volot dep ajtqan.
Qonuşu taqьr, səvy çoq,
Taşqa qonot dep ajtqan.
Egindin nurqu azajьp,
Acqa volot dep ajtqan.
Aqьr zaman adamь,
Baqьl volot dep ajtqan.
Mal azajьp arьmdan
Şaqьr volot dep ajtqan.
Egini enur səp səqraj,
Taqьr volot dep ajtqan.
Andan kijin zamana,
Aqьr volot dep ajtqan.
Aqьr zaman adamь,

Алым болот деп айтқан.

Ажаттын сөзүн бек тутпай,

Залым болот деп айтқан.

Ақанын тилин ині албай

Сақым болот деп айтқан.

Биринин тилин бири албай,

Ҷаһыл болот деп айтқан.

Қары менен аралас,

Ошондо аһыл қонот деп айтқан.

Замананын адамы,

Молдо болот деп айтқан.

Боростолор молдоқо,

Олқо болот деп айтқан.

Авалқы еткен адамдар,

Стундатыр деп айтқан.

Бежин намазқа бел вајлар

Оқиқун балдар деп айтқан.

QALBQUL AQBNDYN UULU.

QALBQUL AQBN TUURASYN.

Qalьqul aqьn 1785-сълда дуньеге келип, 1855-сълда q-келдун кунгејунде Ақсууда елген. Qalьqul Baj uulu, Baj diз uulu, Berdiз Deelet uulдарь. Нарьн Усуке болушунан, ke самвақыз елине. Сақымбай ақьн.

Qalьqul aqьn қьғқыз ақьндатынын атасы есептелет. n murda еl-қуртқа маалим ьрлары сақталған биринси қьғқыз ьлан иқа алвадық. Ақыр замандан ваққа қарым беттик насир ьгу биздин қолдо бар мақалдар қазьлған торқо қарапызда. ьрт Qalьqul aqьндын ьрлары елуу беттер самасында e деп айттырат. Бироқ мен ваққасын ес бир қерден тава

TAR ZAMAN /Qara ыг/.

Вайыгъ бала җағ сақта,
Қызыл ендын тоқ сақта,
Қыл сақалдын җоқ сақта,
Қарылардан кер уқтау,
Уламдан сөз уқтау,

Оғондо орус сығат дегуу эле

Миң уйлыуға вағ болур

Болуғ сығат дегуу эле.

Бујруқ менен қондурған,

Қонуғ сығат дегуу эле.

(Вайыгъ бала җағ сақта,
Қызыл ендын тоқ сақта,
Қыл сақалдын җоқ сақта,

Миллерден.

Тағ қыяның алдында,

Ғооғазының оозунда

Қоуға бала зор эле

Сарт қығызға қор эле.

Қоқон қаны қарасаң,

Ғекенден қылған ғум эле

Butundaqь etygy

Aja-qaptan zor эле.

Қонуғундақь сығқалы,

Қој тојқондој сөр эле.

Қара-Қолду сарт алды,

Көкүскендеј кездеру,

Сар усқандај сөздеру.

(Он велектегеу уј сықты,

Он веғ деген бир сықты.)

Қақсылардың баатын
 Көкүрегін дәрт алды.
 Сарт қызылдан салды,
 Қарақолға там салды.

Қат қодарып мал салды. ✓

Қарақол сарттың ұжындай,

Сарт қызылдан бастарса,

Санаттуу қығыз биіндегі

Қарақолда сарт ойнайт,

Еріккенде қарта ойнайт.

Ақса сайыр март ойнайт,

(Қыдыратып саранын) ✓
 (Ақтап айтатын.) —

Қазақ, қығыз қызылдан,

Басты алғанын айтатын,

Қанаттуунун қондығы,

Қазды алғанын айтатын.

Таңынан сөр болды,

Қылдан қылға көр болды,

Көк қалтаң екен темірі,

Ұzun екен өмірі,

Көкеліуу телпегі,

Қоо дегенде елпегі,

Қызыл екен сарыақ,

Қызыл екен ағзақ.

Қарақал екен сарыақ,

Қаттуу екен ағзақ.

Көкүскендегі көздері,

Сар усқандай сөздері.

(Он бөлектегі уй сөзге,
 Он бес деген бір сөзге.)